

PRAVO IN VODENJE DOKUMENTACIJ V SOCIALI

(1)

mag. Nada CAHARIJAZ FERME

nada@ferme.si

Študijska literatura

- Maja MRĐA in Alenka TIHIĆ: Pravo in vodenje dokumentacij v socialni, Zavod IRC, Ljubljana, 2011;
- Zapiski na spletni strani: <https://nada.ferme.si>
- Pravna ureditev in opravljanje dejavnosti socialnega varstva.

PRAVNA UREDITEV

PRAVO

Pravo je sistem pravnih pravil in načel, ki v državno pravni organizirani družbi v mejah pravne pravilnosti urejajo življenjsko pomembno zunanje vedenje in ravnanje ljudi.

PRAVNI RED

Je posamezno oblikovano pravo, ki ga ima neka država in je zgodovinsko obstojno in izoblikovano. Sestavljen je iz pravnih norm ali pravnih pravil.

PRAVNI SISTEMI

- Kontinentalno pravo,
- Angloameriško pravo,
- Kontinentalno in angloameriško pravo,
- Islamsko pravo.

V kateri pravni sistem sodi Slovenija?

Kaj je to: precedenčni sistem?

TEMELJNE PRAVNE SKUPINE OZ. PANOGE

JAVNO PRAVO

- ustavno pravo,
- upravno pravo (materialno, organizacijsko in procesno),
- kazensko pravo (materialno in procesno),
- gospodarsko pravo,
- pravo javnih financ,
- delovno in socialno pravo,
- mednarodno (javno in zasebno),
- evropsko pravo.

CIVILNO PRAVO

- obligacijsko pravo,
- stvarno pravo,
- družinsko pravo,
- dedno pravo.

PRAVNO PRAVILO ali pravna norma je temeljna sestavina prava. Je obvezno pravilo o vedenju (obnašanju) ljudi, ki ga varuje državna prisila.

Pravno pravilo je sestavljeno iz:

- dispozicije: z njo je določen način ravnanja (zapoved, prepoved, dovoljenje),
- sankcije: določa pravne posledice, če se naslovnik ne bo ravnal v skladu z dispozicijo;
- hipoteze: opisuje okoliščine oz. določa dejansko stanje, v katerih se moramo ravnati po dispoziciji.

Veljavnost pravnih pravil

- V določenem času, na določenem prostoru.
- Objava in vacatio legis.

Vrste pravnih pravil

- splošno pravno pravilo,
- posamično pravno pravilo,
- abstraktno pravno pravilo,
- konkretno pravno pravilo.

Kršitev pravnih pravil

- Pojem in izjeme od kršitev.

PRAVNI AKTI

Je izraz volje, ki je namenjen ustvarjanju novih pravnih pravil, pri čemer gre za dejanje enega ali več pravnih subjektov.

Vrste pravnih aktov

- splošni ,
- posamični ali individualni,
- oblastni,
- neoblastni.

Hierarhija pravnih aktov

- Ustava,
- Zakoni,
- Podzakonski akti in drugi splošni akti,
- Predpisi lokalne skupnosti in splošni akti gospodarskih družb, zavodov, društev ...

PRAVNI VIRI: materialni, formalni, spoznavni, mednarodni.

UPORABA PRAVA

Veljavnost pravnih predpisov

- Teritorialno načelo

Kje se uporablja naše pravo?

- Personalno ali osebno načelo.

Pričetek veljavnosti pravnega predpisa

Objava, vacatio legis in njegov namen.

Prenehanje veljavnosti

- derogacija – iztek njegove veljavnosti –abrogacija –razveljavitev predpisa
nižje veljave po višjem – razveljavitev ali odprava z aktom Ustavnega
sodišča ...